

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

Приета от ФС (протокол №11/ 25.04.2024)

Приета от КС (протокол №7/ 11.04.2024)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В АГРОБИЗНЕСА“

ЗА СПЕЦ: „Аграрен бизнес“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Теодорина Турлакова)
2.
(гл. ас. д-р Павлина Иванова)

Ръководител катедра:
„Аграрна икономика“ (проф. д-р Теодорина Турлакова)

I. АНОТАЦИЯ

Управлението на човешките ресурси е съществена част от мениджмънта в една организация. Като сложен и многоаспектен процес, управлението на човешките ресурси обхваща редица процеси като планиране, набиране и развитие на персонала, осигуряване на справедливо възнаграждение и ползи, обучение на служители и подкрепа на развитието, както и защита на здравето и безопасността при работа. Управлението на човешките ресурси с акцент върху хората, като активи на бизнеса осигурява на организациите ефективно използване на работниците и служителите, намаляване на риска и максимизиране на възвръщаемостта на инвестициите.

Дисциплината „Управление на човешките ресурси в агробизнеса“ има за цел да запознае студентите от специалност „Аграрен бизнес“ с възможностите за ефективно управление на човешките ресурси, като значим фактор за успеха на всяка организация. Обучението е насочено към придобиване от страна на студентите на знания и умения в областта на планирането, подбор, заплащането, оценката и мотивацията на човешките ресурси. Засегнати са и въпроси свързани с управлението на работното време и здравословните и безопасни условия на труд.

С изучаването на тази дисциплината студентите от специалността придобиват необходимите теоретични и практически знания, за да могат:

- успешно да се реализират в различни общински и местни структури на държавната администрация;
- да работят в отделите по управление на човешките ресурси в аграрния бизнес, независимо от формата на собственост;
- да прилагат добри практики по управление на човешките ресурси в бъдещата си дейност на аграрни предприемачи.
- да участват в научно-изследователски дейности, свързани с управлението на човешките ресурси.

В процеса на обучение по дисциплината „Управление на човешките ресурси в агробизнеса“ се прилагат и развиват определени ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г, в т.ч.:

- личностна компетентност, социална компетентности и компетентност за придобиване на умения за учене – част от темите, залегнали в учебната програма дават възможност за придобиване на знания за междуличностни отношения и социалното участие, поведението в несигурна среда, както и правилата за общуване в различните обществени сфери;
- гражданска компетентност – основава се на запознаването с редица нормативни актове в областта на труда и ключовите дейности при управлението на хора.
- предприемаческа компетентност – формира се чрез решаването на казуси, базирани на конкретни ситуации, развиването на критично и конструктивно мислене, и способност за взимане на решения в рамките на процесите по управлението на човешките ресурси в организацията (планиране, набиране и подбор, договаряне, оценяване, мотивиране и др.).

Съобразно възприетата Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2021-2030 и целите на ИУ-Варна, приети с мандатната програма дисциплината осигурява на студентите широкопрофилна подготовка с хибриден характер, включваща познания и от други професионални направления: мениджмънт, трудово и осигурително право, предприемачество, основи на аграрния бизнес и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Въведение в управлението на човешките ресурси		2	2	
1.1	Същност и особености на управлението на човешките ресурси			
1.2	Задачи на управлението на човешките ресурси			
1.3	Обхват на дейността по управление на човешките ресурси в аграрния бизнес			
Тема 2. Стратегии за управление на човешките ресурси		2	2	
2.1	Същностна характеристика на стратегиите за управление на човешките ресурси			
2.2	Подходи за разработване на стратегии за управление на човешките ресурси			
Тема 3. Планиране на човешките ресурси		2	2	
3.1	Същност и необходимост от планирането на човешките ресурси			
3.2	Анализ на организационните потребности и планиране на човешките ресурси в агробизнеса			
Тема 4. Проектиране и анализ на длъжностите		2	2	
4.1	Проектиране на длъжности			
4.2	Анализ на длъжностите в организацията			
4.3	Длъжностна характеристика			
Тема 5. Набиране и подбор на човешки ресурси в агробизнеса		2	2	
5.1	Набиране на човешки ресурси в аграрната организация			
5.2	Подбор на човешки ресурси			
5.3	Процедури и техники за подбор			
Тема 6. Трудови правоотношения в агробизнеса		3	3	
6.1	Същност на трудовите правоотношения в аграрния бизнес			
6.2	Основания за сключване на трудов договор и назначаване на работа в аграрните организации			
6.3	Основания за прекратяване на трудов договор и освобождаване от работа			
Тема 7. Управление на процесите обучение, тренинг и развитие на човешките ресурси в агробизнеса		2	2	
7.1	Инвестиции в човешки капитал			
7.2	Обучение и професионално-квалификационно развитие на човешките ресурси			
7.3	Управление на кариерата и развитието			
Тема 8. Управление на възнагражденията		3	3	

8.1	Същност и функции на възнагражденията			
8.2	Основни форми и системи за управление на възнагражденията			
8.3	Структура на трудовите възнаграждения			
Тема 9. Управление на работното време в агробизнеса		2	2	
9.1	Нормативни аспекти на работното време			
9.2	Управление на работното време			
Тема 10. Здраве и безопасност на работното място		2	2	
10.1	Същност на безопасните и здравословни условия на труд			
10.2	Управление на безопасността и здравето при работа в агробизнеса			
10.3	Стандарти за здравословни и безопасни условия на труд			
Тема 11. Мотивация на човешките ресурси		2	2	
11.1	Същност и видове мотивация			
11.2	Мотивационни теории			
11.3	Мотивационни подходи в аграрната фирма			
Тема 12. Осигурителни отношения		3	3	
12.1	Същност и принципи на социалноосигурителните отношения			
12.2	Задължително обществено осигуряване			
12.3	Допълнително пенсионно осигуряване			
12.4	Здравно осигуряване			
Тема 13. Управление на човешките ресурси в организацията		3	3	
13.1	Права и задължения в организацията			
13.2	Управление на дисциплината в организацията			
13.3	Полезни практики при управлението на човешките ресурси в агробизнеса			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	10
1.2.	Казус	1	10
1.3.	Комплексно задание	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	50
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	40
Общо за сесийното оценяване:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		4	90

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Антонова, К., Иванова, П. Управление на човешките ресурси в аграрния бизнес. Варна: Наука и икономика, 2020, 293.
2. Антонова, К., Велева, М., Колева, В., Иванова, П. Управление на човешките ресурси. Варна : Наука и икономика, 2020, 215.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Антонова, К., Иванова, П. Как да управляваме хората в динамична среда – иновативни подходи и практики. Човешки ресурси & Технологии = HR & Technologies, Варна : Сдружение Креативно пространство, 2023, 1, 25-44.
2. Иванова, П. Качество на заетостта в аграрния сектор – възможност или
3. Предизвикателство, Човешки ресурси & Технологии = HR & Technologies, Варна : Сдружение Креативно пространство, 2021, 2, 55-75.
4. Иванова, П. Новите технологии в аграрния бизнес и влиянието им върху заетостта. Агробизнесът и селските райони - икономика, иновации и растеж: Сборник с доклади: Юбилейна научно-практическа конференция, Варна: Наука и икономика, 2021, 134-143.
5. Ivanova, P. Digital Agriculture and Labor - Intersections. Управление на човешките ресурси: Сборник с доклади от Международна научно-практическа конференция, организирана от ИУ - Варна, Варна: Наука и икономика, 2021, 90-97.
6. Иванова, П. Икономически и социални аспекти на здравословните и безопасни условия на труд. Административно право - съвременни тенденции в правораздаването и доктрината: Сборник доклади с доклади от национална кръгла маса, Варна: Наука и икономика, 2018, 162 - 171.
7. Калчев, Р., Антонова, К. Управление на човешките ресурси, Варна: Наука и икономика, 2014.
8. Коев, Й. и др. Управление на човешките ресурси, Варна: Наука и икономика, 2017.
9. Шопов, Д., Каменов, Д., Атанасова, М. Как да управляваме човешките ресурси в предприятието, София: Труд и право, 2013.